

ESMYA® (ulipristal- acetát)

Doporučení pro lékaře předepisující přípravek Esmya

UPOZORNĚNÍ PRO VŠECHNY GYNEKOLOGY

Přípravek Esmya® (ulipristal - acetát) je indikován k předoperační léčbě středně závažných až závažných symptomů onemocnění děložními myomy u dospělých žen v reprodukčním věku. Trvání léčby je omezeno na 3 měsíce. Ulipristal acetát patří do skupiny modulátorů progesteronových receptorů (PRM), které jsou také známy jako selektivní modulátory progesteronových receptorů (SPRM) a má specifické farmakodynamické účinky na endometrium. Mohou se objevit reverzibilní histologické změny a ztlustění endometria. Doporučení pro lékaře předepisující přípravek Esmya má za cíl popsat tyto změny a navrhnout postup léčby ztlustění endometria v klinické praxi. SPC přípravku je přílohou tohoto Doporučení pro lékaře.

KONTAKTNÍ INFORMACE

Česká republika

Gedeon Richter Marketing ČR, s.r.o.

Na Strži 65, 140 00 Praha 4

E -mail: info@richtergedeon.cz

Tel: +420 261 141 200

Lékařský informační servis: +420 261 141 215

Medical Information Service

PregLem S.A.

3, chemin du Pré Fleuri,

1228 Plan-Les-Ouates, Ženeva, Švýcarsko

Email: medicalinformation@preglem.com

Telefon: +41 22 884 03 85

OBSAH

1.	ÚVOD.....	3
2.	KLÍČOVÉ INFORMACE O TERAPEUTICKÝCH INDIKACÍCH A ZPŮSOBU PODÁNÍ.....	3
3.	VÝSKYT ZTLUŠTĚNÍ ENDOMETRIA A SPECIFICKÉ HISTOLOGICKÉ ZMĚNY ENDOMETRIA (PAEC).....	4
3.1	Účinky přípravku Esmya® na endometrium a důležitá doporučení.....	4
3.1.1	Histologické změny nazývané PAEC.....	4
3.1.2	Ztluštění endometria.....	4
4.	POSTUP LÉČBY ZTLUŠTĚNÍ ENDOMETRIA.....	5
4.1	Pokud je během léčby přípravkem Esmya® tloušťka endometria > 16 mm.....	5
4.2	Pokud je na konci léčby přípravkem Esmya® tloušťka endometria > 16 mm.....	5
5.	DALŠÍ INFORMACE.....	6
6.	REFERENCE.....	6
7.	SOUHRN.....	7

1. ÚVOD

Přípravek Esmya® (ulipristal acetát) patří do třídy modulátorů progesteronových receptorů (PRM), které jsou také známy jako selektivní modulátory progesteronových receptorů a které vykazují agonistickou/antagonistickou aktivitu v závislosti na cílové tkáni a na přítomnosti progesteronu¹. Přípravek Esmya® má specifické farmakodynamické účinky na endometrium. Mohou se objevit reverzibilní histologické změny a ztlustění endometria.

Toto doporučení slouží k:

- zdůraznění klíčových informací o léčbě přípravkem Esmya®,
- popisu výše zmíněných změn,
- zavedení postupů léčby ztlustění endometria v klinické praxi.

2. KLÍČOVÉ INFORMACE O TERAPEUTICKÝCH INDIKACÍCH A ZPŮSOBU PODÁNÍ PŘÍPRAVKU ESMYA

Přípravek Esmya® (ulipristal-acetát) je indikován k předoperační léčbě středně závažných až závažných symptomů onemocnění děložními myomy u dospělých žen v reprodukčním věku. Trvání léčby je omezeno na 3 měsíce.

Podává se jedna 5 mg tableta perorálně jedenkrát denně po dobu 3 měsíců. Léčba musí být zahájena během 1. týdne menstruačního cyklu.

Je důležité si zapamatovat:

Nejsou dostupné údaje o léčbě delší než 3 měsíce nebo o opakované léčbě; dlouhodobá bezpečnost není známa, proto je doba trvání léčby omezena na 3 měsíce.

Použití přípravku Esmya® je během těhotenství a kojení kontraindikováno, proto před zahájením léčby přípravkem Esmya® musí být vyloučena možnost těhotenství nebo ukončeno kojení.

3. VÝSKYT ZTLUŠTĚNÍ ENDOMETRIA A SPECIFICKÉ HISTOLOGICKÉ ZMĚNY ENDOMETRIA (PAEC)

Přípravek Esmya® má specifický, přímý účinek na endometrium. Během léčby přípravkem Esmya® se může objevit ztluštění endometria. Navíc byly u pacientek léčených přípravkem Esmya® pozorovány histologické změny endometria. Tyto změny jsou po ukončení léčby reverzibilní. Tyto histologické změny jsou označovány jako „Změny endometria asociované s modulátory progesteronových receptorů“ neboli PAEC (Progesterone Receptor Modulator Associated Endometrial Changes).

3.1. Účinky přípravku Esmya na endometrium a důležitá doporučení

3.1.1. Histologické změny nazývané PAEC

PAEC je histologický obraz charakterizovaný inaktivním nebo slabě proliferujícím epitelem, s asymetrickým stromálním a epiteliálním růstem, což vede k tvorbě cysticky dilatovaných žlázek, a se smíšenými estrogenními (mitotickými) a progestinovými (sekrečními) účinky na epitel. Tento histologický obraz byl pozorován u přibližně 60% pacientek léčených přípravkem Esmya® po dobu 3 měsíců. Tyto změny jsou po ukončení léčby reverzibilní. Tyto změny nesmí být zaměněny za endometriální hyperplazii^{2,3}.

Pokud odesíláte vzorek z hysterektomie nebo biopsie endometria k histologickému vyšetření, informujte, prosím, patologa, že pacientka byla/je léčena přípravkem Esmya®.

3.1.2. Endometriální ztluštění

U premenopauzálních žen se tloušťka endometria během menstruačního cyklu liší. Monitoring tloušťky endometria během fáze III klinické studie prokázal, že přibližně u 3-5% pacientek neužívajících přípravek Esmya® byla tloušťka endometria při screeningu > 16 mm a přibližně u 10-15% pacientek léčených přípravkem Esmya® byla tloušťka endometria po třech měsících léčby > 16 mm. Toto ztluštění je asymptomatické a vymizí po ukončení léčby a po obnovení menstruace.

Tabulka 1 **Tloušťka endometria > 16mm**
(Údaje ze dvou klinických studií fáze III, PEARL I a II)⁴

	Placebo	Esmya ® 5mg	Esmya ® 5mg	GnRH agonisté
Screening	0	1,1%	5,2%	4,0%
13. týden (ukončení léčby)	2,1%	10,5%	11,3%	1,0%
17. týden*	/	/	5,2%	5,1%
26. týden*	0	5,0%	4,1%	4,1%
38. týden*	3,3%	3,3%	5,5%	4,1%

* 17., 26. a 38. týden- údaje zahrnují subjekty, které nepodstoupily hysterektomii nebo ablacii endometria

U subjektů s tloušťkou endometria > 16 mm během 13. týdne (ukončení léčby), byl obraz PAEC pozorován u 90% pacientek (Esmya® 5mg).

Za předpokladu, že ztlouštění endometria indukované léčbou přípravkem Esmya® zmizí po ukončení léčby a po obnovení menstruace, není nutné jej dále vyšetřovat, ledaže by přetrvávalo po ukončení léčby a poté, co proběhl nejméně 1 menstruační cyklus.

4. POSTUP LÉČBY ZTLUŠTĚNÍ ENDOMETRIA

Pravidelné měření tloušťky endometria u pacientek léčených přípravkem Esmya® není nutné, protože normální tloušťka endometria se obnoví po ukončení léčby a po obnovení menstruace. Toto ztlouštění nemá klinický význam.

Pokud je během nebo po léčbě přípravkem Esmya® provedeno ultrasonografické vyšetření (např. pro vyhodnocení objemu myomu), je doporučený následující postup:

4.1 Pokud je během léčby přípravkem Esmya® tloušťka endometria > 16 mm:

Pokud je během léčby přípravkem Esmya® tloušťka endometria > 16 mm, není důvod pro ukončení léčby a léčba může pokračovat po dobu celkově 3 měsíců (celkové trvání léčby).

4.2 Pokud je na konci léčby přípravkem Esmya® tloušťka endometria > 16 mm

Pokud je na konci léčby tloušťka endometria pacientky > 16 mm, je pravděpodobné, že je to kvůli PAEC. Není nutná žádná intervence, protože toto ztlouštění vymizí po ukončení léčby a po obnovení menstruace. Pokud tloušťka endometria > 16 mm přetrvává i po ukončení léčby přípravkem Esmya® a po obnovení menstruace, musí být zajištěna standardní vyšetření ztlouštění endometria u premenopauzálních žen, pro vyloučení jiných příčin.

5. DALŠÍ INFORMACE

Prevalence skutečné prosté hyperplazie je v populaci, která je způsobila pro léčbu ulipristal acetátem, nízká, ale není zanedbatelná. U žen ve věku od 17 do 50 let, u kterých se objevuje abnormální děložní krvácení, je odhadován výskyt hyperplazie endometria mezi 4,3% a 6,7%^{5,6}. V citovaných publikacích byl výskyt prosté hyperplazie pozorován mezi 2,0% a 2,3%, komplexní hyperplazie mezi 2,3% a 2,9% a atypické hyperplazie mezi 0,03% a 1,3%.

Existují dobře podložená kritéria pro odlišení mezi PAEC, hyperplazií a adenokarcinomem:

- U hyperplazie jsou dilatované žlázy vystlány epitelem, který je stratifikovaný a tlustší než normálně, jsou přítomny četné mitotické figury. Tento obraz připomíná střední až pozdní proliferativní fázi.
- U PAEC jsou žlázy také dilatované, ale jsou lemovány inaktivním epitelem, který je tenčí ve srovnání s normální proliferativní fází, často se jeví jako plochý a atrofický.
- Ve srovnání s PAEC je histologie endometriálního adenokarcinomu velmi odlišná. Nádorové žlázy jsou nakupeny a mohou splývat, stroma v takových případech chybí. Žlázy mají složitou architekturu, často jsou uspořádány kribriformně, dilatace žlázek však není častá. Ve zvětšených epiteliálních buňkách jsou patrné četné atypické mitózy, jádra jsou okrouhlá, s kondenzovaným chromatinem a prominujícími jádřky.

Abychom usnadnili správné histopatologické hodnocení endometria, byla pro pathology vytvořena podobná doporučení, jako jsou tato. Tato doporučení upozorňují na histologické rozdíly mezi PAEC, účinkem neoponovaných estrogenů na endometrium a endometriální hyperplazií.

6. REFERENCE

- 1 Chabbert-Buffet N, Mesuri G, Bouchard P, Spitz IM. (2005) Selective progesterone receptor modulators and progesterone antagonists: mechanisms of action and clinical applications. *Human Reproduction Update* 11; 293-307.
- 2 Mutter GL, Bergeron C, Deligdisch L, et al. The spectrum of endometrial pathology induced by progesterone receptor modulators. *Mod Pathol* 2008;21:591-8.
- 3 Olga B Ioffe, Richard J Zaino and George L Mutter, et al. Endometrial changes from short-term therapy with CDB-4124, a selective progesterone receptor modulator. *Modern Pathology* (2009) 22, 450–459.
- 4 Data on file , Preglem SA
- 5 Farquhar C. M., Lethaby A., Sowter M., Verry J., Baranyai J. An evaluation of risk factors for endometrial hyperplasia in premenopausal women with abnormal menstrual bleeding. *Am J Obstet Gynecol* 1999; 181(3):525-529.
- 6 Lasmar R. B., Prevalence of hysteroscopic findings and histologic diagnoses in patients with abnormal uterine bleeding. *American Society of Reproductive Medicine*, 2008; 1803-1807. Vol 89.

7. SOUHRN

- Přípravek Esmya® (ulipristal-acetát) je indikován k předoperační léčbě středně závažných až závažných symptomů onemocnění děložními myomy u dospělých žen v reprodukčním věku
- Trvání léčby přípravkem Esmya® nesmí přesáhnout 3 měsíce.
- Před předepsáním přípravku Esmya® je třeba vyloučit těhotenství nebo ukončit kojení (přípravek Esmya je kontraindikován u těhotných a kojících žen).
- Použití přípravku Esmya® je kontraindikováno v případech krvácení z genitálu nejasné etiologie nebo z jiných příčin, než jsou myomy dělohy a také je kontraindikováno v případě rakoviny dělohy, děložního čípku, vaječníků nebo prsu.
- Pacientky musí být informovány, že léčba přípravkem Esmya® vede obvykle během prvních 10 dní léčby k významně nižší ztrátě krve při menstruaci nebo k amenorhee. Pokud nadměrné krvácení přetrvává, pacientky musí informovat svého lékaře.
- Menstruační cyklus se obvykle obnoví během 4 týdnů po ukončení léčby.
- Přípravek Esmya® může způsobit přechodné ztlustění endometria.
- Pokud se toto ztlustění objeví, léčba přípravkem Esmya® může pokračovat, a to po dobu celkově 3 měsíce.
- Ztlustění endometria obvykle vymizí po ukončení léčby a po obnovení menstruačního krvácení. Pokud po této době ztlustění endometria přetrvává, musí být vyšetřeno dle obvyklé klinické praxe.
- Přípravek Esmya® způsobuje přibližně u 60% pacientek reverzibilní změny endometria nazývané PRM asociované změny endometria (PAEC - Progesterone Receptor Modulator Associated Endometrial Changes).
- Pokud odesíláte bioptický vzorek z hysterektomie nebo biopsie endometria k histologickému vyšetření, informujte, prosím, patologa, že pacientka byla /je léčena přípravkem Esmya®.

